

Economie Gemeente Geertruidenberg

Visie en uitvoeringsprogramma - Eindconcept

Voorwoord

Ons coalitieprogramma heeft als titel "Uitnodiging voor de toekomst". De gemeente is geen alles-bepalende factor in de samenleving. We vinden de inbreng van onze inwoners, organisaties en bedrijven dus mede bepalend voor de ontwikkeling en uitvoering van beleid.

Daarom kozen we er bij de visies Economische Zaken en Toerisme & Recreatie voor om iedereen de kans te bieden om mee te praten. Economische Zaken en Toerisme & Recreatie zijn onderwerpen waar iedereen zich een beeld bij kan vormen en waar veel mensen iets van vinden. Door alle ideeën te bundelen, ontstaan er twee sterke, concrete en gedragen visies die onze leidraad zijn voor de komende jaren. Door samen te werken, bereiken we uiteindelijk meer.

Namens het college bedank ik iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het tot stand komen van beide visies. Ik stel het zeer op prijs dat u de uitnodiging aannam om een bijdrage te leveren aan deze nota's.

Bert van den Kieboom

Wethouder Economische Zaken en Toerisme & Recreatie

Inhoudsopgave

1 Inleiding	7
2 Verkenning	9
2.1 Sterke punten economie Geertruidenberg	9
2.2 Zwakke punten economie Geertruidenberg	10
2.3 Trends en ontwikkelingen	12
2.4 Samenvatting	12
3 Visie 2016 – 2020	15
3.1 Centrale ambitie: <i>Met energie naar synergie!</i>	15
3.2 Bedrijventerreinen	16
3.3 Detailhandel	16
3.4 Toerisme en recreatie	18
3.5 Vestigingsklimaat	19
3.6 Organisatie en samenwerking	19
3.7 Van visie naar uitvoeringsprogramma	21
Bijlage 1 Uitvoeringsprogramma 2016 – 2020	23
Bijlage 2 Literatuurlijst	33

1 Inleiding

De gemeente Geertruidenberg heeft de ambitie een moderne gemeente te zijn met voorzieningen voor iedereen. Of het nu gaat om winkelen, werken, wonen, recreëren of zorg. De weg hiernaartoe is niet in een dichtgetimmerd programma verankerd. Bij het realiseren van de ambitie nodigt de gemeente bewoners en ondernemers nadrukkelijk uit om mee te denken en te doen. Eigen verantwoordelijkheid nemen door deze partijen staat daarbij voorop¹.

Als stap in het realiseren van de ambitie heeft de gemeente samen met bewoners, organisaties en bedrijven twee visies geactualiseerd: de beleidsnota economische zaken en de beleidsnota toerisme en recreatie. Toerisme is voor de gemeente een belangrijke economische sector. Vanwege deze onderlinge verwevenheid is voor de nota's één proces doorlopen. Beide nota's zijn sterk uitvoeringsgericht en uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. De nota toerisme vormt een verdere uitwerking van de toerismeparagraaf uit de nota economie, omdat toerisme wordt gezien als groeisector.

In het proces om te komen tot beide nota's heeft de gemeente Geertruidenberg ruime mogelijkheden geboden aan bewoners, bedrijven en andere betrokkenen om mee te denken over de ontwikkelingsrichting en uitvoeringsprogramma. Met een enquête, diverse bijeenkomsten, inloopdagen, interviews en discussieavonden is hier invulling aan gegeven. Via de bijeenkomsten hebben ruim honderd personen een bijdrage geleverd aan het opstellen van de nota. Driehonderd mensen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid van het invullen van de online enquête.

Het resultaat is een visie en uitvoeringsprogramma waar zowel gemeente als bewoners en bedrijven zich in herkennen. Gezamenlijk zijn zij eigenaar van de visie en ook gezamenlijk geven zij invulling aan het uitvoeringsprogramma.

Het is de wens van de gemeente om de beleidsnota's compact te houden. In de verkenning is gebruik gemaakt van regionale en gemeentelijke beleidsnota's en verkenningen. Deze vormen het vertrekpunt voor deze visie. Voor meer achtergrond wordt verwezen naar deze rapporten.

¹ Coalitieovereenkomst 2014-2018 Gemeente Geertruidenberg; Uitnodiging voor de toekomst

Boeren
Beleggen
30+
...ker...!!

2 Verkenning

In de verkenning is een analyse opgenomen van de economie van Geertruidenberg. De sterke en zwakke punten worden aangegeven alsmede belangrijke trends en ontwikkelingen. De analyse is gebaseerd op de bijeenkomsten, de resultaten van de enquête en relevante studies en beleidsrapporten.

2.1 Sterke punten economie Geertruidenberg

Centrale ligging. Geertruidenberg is strategisch gelegen ten opzichte van de economische regio's Randstad en West-Brabant. Op korte afstand is een groot arbeidspotentieel en omvangrijke doelgroep aanwezig.

Goede bereikbaarheid. Met de centrale ligging kent de gemeente een goede bereikbaarheid over weg (A27 en A59) en water (Bergsche Maas). Daarmee is de gemeente goed aangesloten op belangrijke economische corridors.

Bedrijventerreinen. Geertruidenberg heeft met ruim 400 ha een relatief groot areaal aan bedrijventerreinen (15% van de grondoppervlakte van de gemeente). Alle grond is uitgegeven. De leegstand is relatief beperkt, dit betreft veelal panden die een mindere aansluiting op de Markt hebben (incourante maatvoering, beperkte uitstraling). Op een aantal locaties is nog geen ontwikkeling op gang gekomen. Deze gronden zijn in het verleden door bedrijven als investering aangekocht.

Diversiteit van bedrijvigheid. De bedrijvigheid kenmerkt zich door een grote mate van variatie in type en omvang van de bedrijven. Dat beperkt de kwetsbaarheid bij sectorale ontwikkelingen. Als gevolg van ligging en bereikbaarheid is ook de transportsector goed vertegenwoordigd in Geertruidenberg. De gemeente beschikt over een vitale agrarische sector, waarvoor een goed toekomstperspectief belangrijk is.

Meer banen dan beroepsbevolking. De gemeente biedt meer werkgelegenheid (in 2014 11.153 banen) dan zij aan beroepsbevolking heeft (in 2014 11.000 personen). Met name industrie, groothandel, gezondheidszorg en detailhandel bieden veel werkgelegenheid.

2.2 Zwakke punten economie Geertruidenberg

Retailaanbod Raamsdonksveer. Het centrum van Raamsdonksveer heeft te kampen met leegstand van winkels. Op enkele locaties missen de panden en de openbare ruimte uitstraling. Enkele ondernemers ervaren de gevraagde huur en lokale belasting als hoog. Samenhang tussen winkels en horeca is beperkt. De in gang gezette centrumontwikkeling brengt hier verandering in, maar heeft nog tijd nodig voor dit vruchten afwerpt.

Bedrijventerreinen niet optimaal gebruikt. Ook op de bedrijventerreinen is de uitstraling van een aantal panden en wordt de kwaliteit van het onderhoud van het groen onvoldoende bevonden door ondernemers. Met enige regelmaat is sprake van parkeeroverlast (overnachtende vrachtwagens). Enkele panden staan langdurig leeg, zij sluiten veelal minder goed aan bij de markt vraag.

Onderbenutting potenties ligging aan het water. Zowel toeristisch als bedrijfsmatig doet de gemeente nog relatief weinig met haar ligging aan de Bergsche Maas en de Donge.

Onduidelijke toeristische profilering. De gemeente Geertruidenberg maakt onvoldoende gebruik van haar unieke verkoopargumenten. Het ontbreekt aan focus en marketingcapaciteit (alles verkopen aan iedereen).

Beperkte samenwerking. Uit de enquête blijkt dat ruim eenderde de samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven als zwak beoordeelt. Een kwart geeft aan dat de onderlinge samenwerking tussen bedrijven een zwak punt vormt. Dit beeld wordt in de bijeenkomsten bevestigd. Ook maatschappelijke organisaties hebben slechts in beperkte mate een relatie met het bedrijfsleven. Daarnaast is sprake van een beperkte oriëntatie op de regio.

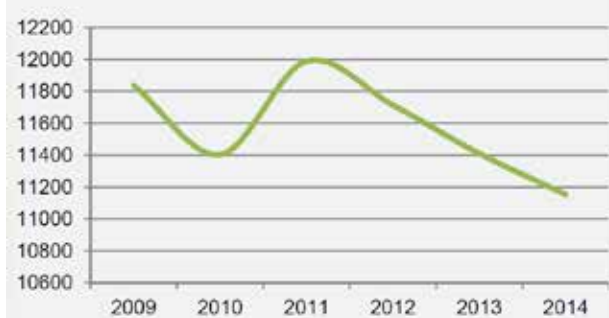
Facts & Figures

Enkele relevante gegevens over de economie van Geertruidenberg en de regio West-Brabant²:

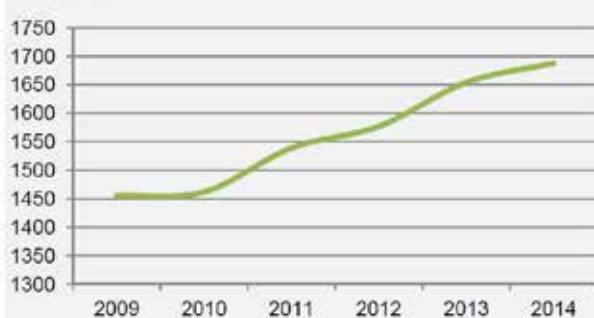
- Economische dragers Regio West-Brabant zijn agro, biobased, maintenance, zorgeconomie, logistiek, toerisme en recreatie
- Voor werkgelegenheid in Geertruidenberg zijn industrie, groothandel, zorg en retailsector de belangrijkste sectoren
- Stijging aantal bedrijven in Geertruidenberg (14%) in de afgelopen vijf jaar, waarvan veel ZZP-ers
- Daling werkgelegenheid in Geertruidenberg (6%) en regio West-Brabant (4%) in afgelopen vijf jaar, met name in de gezondheidszorg- en industriector
- Vanaf 2011 stijging aantal vacatures in Geertruidenberg
- 7% van de beroepsbevolking in Geertruidenberg is werkzoekend (gelijk aan regio)
- Relatief laag opleidingsniveau en geringe koopkracht eigen inwoners
- Toerisme- en recreatiesector zijn goed voor 440 directe en indirecte banen, 4% van totale werkgelegenheid³.

Ontwikkeling banen en vestigingen

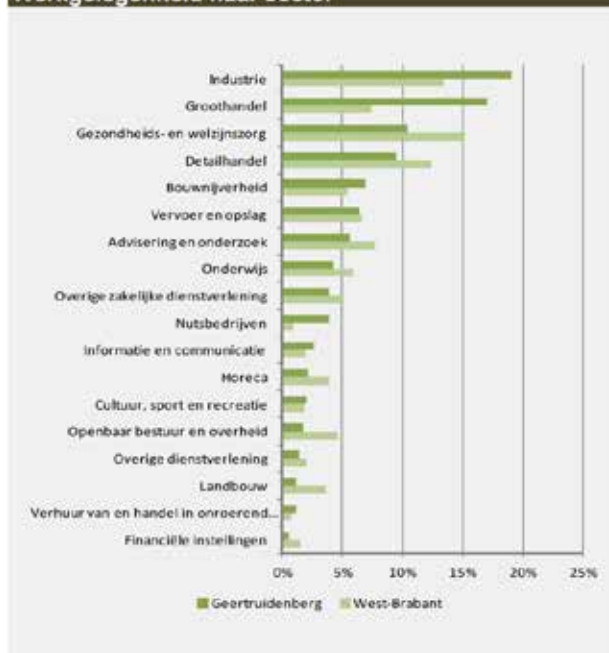
Banen

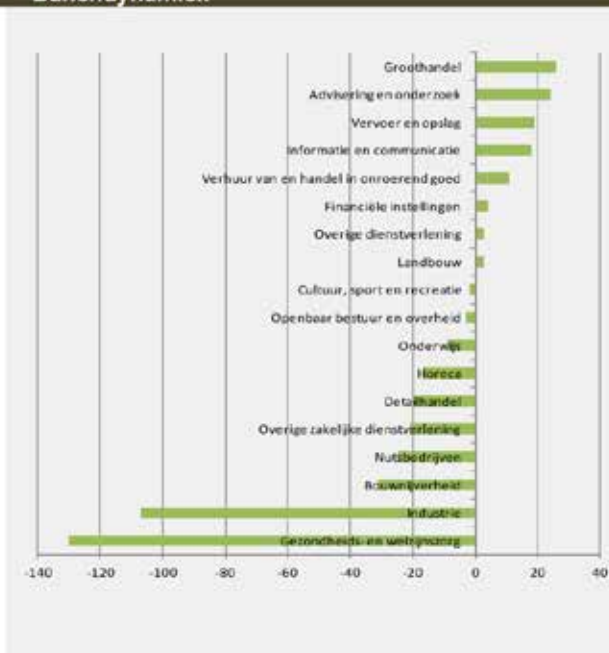
Vestigingen

Werkgelegenheid naar sector

Banendynamiek

² Vestigingsregister, 2015 (bewerking Directie Ontwikkeling /BBO Gemeente Breda)

³ LISA, 2015

2.3 Trends en ontwikkelingen

Algemene economische, demografische, culturele en maatschappelijke ontwikkelingen zijn van invloed op de economische ontwikkelingsmogelijkheden van Geertruidenberg. Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- Voorzichtig economisch herstel in Nederland lijkt zich door te zetten door groei consumptie huishoudens, investeringen en export
- Nauwelijks sprake van bevolkingsgroei in Geertruidenberg en regio West-Brabant, wel lichte vergrijzing
- Opkomst ZZP'ers en ZMP'ers: groei in kwantitatief opzicht, beperkte doorontwikkeling naar MKB.
- Flexibilisering arbeidsmarkt (nieuwe wet werk en zekerheid, toename flexibele contracten, plaats en tijd onafhankelijk werken)
- Hoewel de arbeidsmarkt voor West-Brabant nog zeer ruim is, neemt de spanning op de arbeidsmarkt toe
- Uitdagende toekomst voor detailhandel door consumententrends (toenemende mobiliteit, vraag naar grotere winkels en winkelgebieden en toenemende verkoop via internet)
- Toerisme- en recreatiesector hebben groeipotentie, toenemend belang van vraaggericht werken en het aanbieden van belevenissen

Daarbij zijn twee specifieke ontwikkelingen in Geertruidenberg relevant:

- Met de verbreding van de A27 vervalt de afslag/toerit Raamdonksveer en knooppunt Hooipolder krijgt een verbindingsboog van A59 naar A27 richting Utrecht, dit resulteert in een veranderende bereikbaarheid en ontsluiting van de gemeente Geertruidenberg
- Op termijn is mogelijk sprake van een fasegewijze afbouw van de bedrijfsactiviteiten in de Amercentrale, dit biedt mogelijkheden voor herontwikkeling en nieuwe werkgelegenheid

2.4 Samenvatting

- Geertruidenberg heeft een sterke economische uitgangspositie
- Ligging en bereikbaarheid zijn nu de troeven van de gemeente
- Grote verscheidenheid aan bedrijven in Geertruidenberg
- Algemene economische ontwikkeling heeft ook z'n weerslag gehad op Geertruidenberg
- Aandachtspunt is het vasthouden van de werkgelegenheid in de toekomst
- Zorgen om vitaliteit winkelcentrum Raamsdonksveer
- Geertruidenberg heeft met vesting, water en Biesbosch toeristische potenties
- Kwaliteiten van de gemeente zijn toeristisch nog beperkt benut
- Samenhang kan sterker en samenwerking moet beter
- Het ontbreekt aan een gezamenlijke propositie / verhaal

3 Visie 2016 – 2020

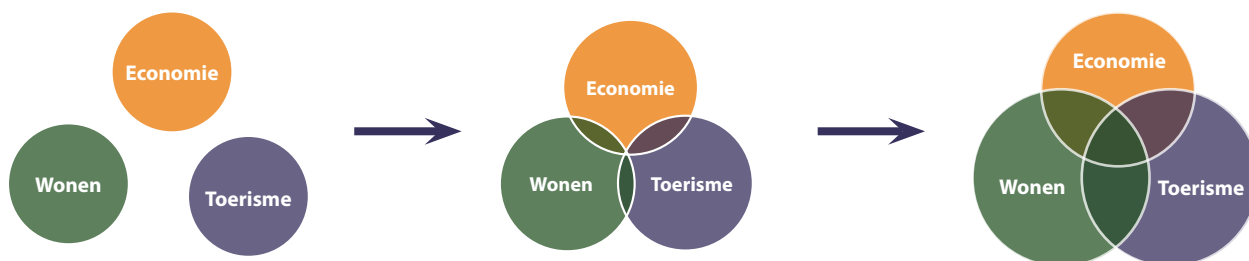
Op basis van de verkenning uit het voorgaande hoofdstuk en de discussies die zijn gevoerd in de verschillende bijeenkomsten is de toekomstvisie voor economie opgesteld. De visie geeft aan hoe de gemeente vanuit haar sterke en zwakte punten in wil spelen op de gesignaleerde ontwikkelingen. De toekomstvisie is eerst omschreven in een centrale ambitie. In de discussiebijeenkomsten is door de deelnemers de focus gelegd op de thema's bedrijventerreinen, detailhandel, toerisme en recreatie, vestigingsklimaat en organisatie en samenwerking. Om die reden zijn deze in de visie verder uitgewerkt. De visie sluit af met een opmaat voor een uitvoeringsprogramma.

3.1 Centrale ambitie: *Met energie naar synergie!*

De gemeente Geertruidenberg spreekt de ambitie uit meer synergie te willen realiseren tussen de functies economie, wonen en toerisme (recreatie). De synergie vormt de basis voor economische ontwikkeling en versterking van het woonklimaat. Het vinden van een gezond evenwicht hierin draagt bij aan een duurzame gemeente. De gemeente zet bij de economische ontwikkeling specifiek in op ontwikkeling van de toerismesector.

De gemeente stelt zich ten doel het woonklimaat in Geertruidenberg te verbeteren. Een goed woonklimaat draagt direct bij aan het vestigingsklimaat. Vanuit economie betekent dit dat de gemeente inzet op een vitaal winkelcentrum in Raamsdonksveer, ontwikkeling van de toerisme- en recreatiesector en een goed functionerende regionale arbeidsmarkt resulterend in een hoge arbeidsmarktparticipatie. De op te stellen woonvisie geeft een verdere uitwerking van het woonklimaat.

Zie onderstaande afbeelding voor een schematische weergave van de ambitie.

Naast het versterken van de synergie tussen economie, wonen en toerisme is het wenselijk ook binnen het economische cluster meer samenhang aan te brengen. Al decennialang wordt Geertruidenberg geassocieerd met het thema energie. Nu en in de toekomst geldt dat de wijze waarop we omgaan met energie (productie, transport, verbruik) grote invloed heeft op ons handelen. Duurzaamheid speelt daarbij een toenemende rol.

Naar de toekomst toe wil de gemeente het thema energie dan ook gebruiken om focus aan te brengen in haar positionering. Rondom dit thema wil zij de onderlinge samenwerking tussen bedrijven versterken en krachtenbundeling mogelijk maken. Vertrekpunt daarbij zijn de huidige bedrijven, maar dit is ook richtinggevend in de acquisitie van nieuwe bedrijven. Naast centrale ligging en goede bereikbaarheid heeft de gemeente zo een extra troef in haar vestigingsklimaat. Regionale samenwerking en positionering is daarbij noodzakelijk.

Voor het bereiken van de ambitie geldt dat goede samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven essentieel is. Om uiteenlopende redenen staat deze incidenteel onder druk. Meer nog dan in het verleden wordt in de toekomst aan de gemeente gevraagd zich te positioneren als meedenkende sparringpartner en daadkrachtig op te treden.

3.2 Bedrijventerreinen

Uit de resultaten van de enquête blijkt dat de gemeente Geertruidenberg een goed vestigingsklimaat kent. In de afgelopen decennia is de bedrijvigheid in de gemeente sterk ontwikkeld. Met ruim 400 ha aan bedrijventerreinen beschikt de gemeente over een omvangrijk areaal aan bedrijventerreinen. De terreinen kennen nu een beperkte leegstand, bij een doorzetting van het economisch herstel zal dat verder dalen. Naar de toekomst toe legt de gemeente prioriteit in het optimaal benutten van de bestaande bedrijventerreinen. Er is een verschuiving zichtbaar in de focus van de ontwikkeling van nieuwe terreinen naar herontwikkeling van bestaande terreinen. Planvorming rondom het nieuwe bedrijventerrein Heulweg fase 1 heeft beperkte prioriteit, omdat hier nu nog een beperkte vraag naar is.

De gemeente Geertruidenberg heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in de revitalisering van Dombosch. De komende jaren zal de focus vooral liggen op het in stand houden en waar nodig verbeteren van de kwaliteiten op de bestaande bedrijventerreinen. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn behoud en waar nodig verbeteren van de kwaliteit en het onderhoud van de groenvoorziening en parkeeroverlast vrachtwagens. Er is onder bedrijven een vraag naar ondersteunende voorzieningen op Dombosch die verder verkend kan worden. Op enkele locaties is het wenselijk tot een herontwikkeling te komen, dit speelt met name op Donge-oevers en Gasthuiswaard (met name gericht op de locatie Donge-centrale).

Vanwege behoud van de werkgelegenheid is voor de gemeente de toekomst van de Amercentrale een speerpunt van het economisch beleid. De gemeente is zelf geen eigenaar van de gronden van de Amerkant, maar kan wel samen met RWE regisseur zijn van een herontwikkeling die hier mogelijk gaat plaats vinden. Beide partijen hebben daarbij ook een gemeenschappelijk belang. Bezien moet worden hoe het terrein een impuls kan worden gegeven en of een andere dan de huidige bestemming tot een mogelijke toekomstige ontwikkelingsrichting kan behoren. Een gezamenlijke toekomstvisie moet worden opgesteld. Belangrijke vraag daarbij is of de gewenste ontwikkelingsrichting gebaseerd is op energieproductie of uitgaat van een complete herontwikkeling. Ook moet gezocht worden of nu al gedeeltelijk of tijdelijk een invulling kan worden gegeven aan onderdelen van het terrein (no regret maatregelen).

De gemeente wil haar centrale ligging en goede bereikbaarheid, via land en water, blijven benutten. Zij staat ook open voor nieuwe distributiebedrijven, waarbij zij de voorkeur geeft aan arbeidsintensieve bedrijven.

Uit contacten met ondernemers op de bedrijventerreinen blijkt dat versterking van de onderlinge samenwerking belangrijk wordt gevonden, bijvoorbeeld op het gebied van beveiliging, groenonderhoud, energiemanagement. Mogelijk is er voldoende draagvlak voor het instellen van een ondernemersfonds. De gemeente staat positief tegenover een verbetering van de samenwerking en wil de mogelijkheden daartoe verkennen.

3.3 Detailhandel

De vigerende Visie Detailhandel Geertruidenberg is vertrekpunt voor het economisch beleid. Centraal in het beleid staan de drie kernen die elk een eigen profilering in winkelgebied hebben. Voor elk van de drie kernen streeft de gemeente naar een op de vraag afgestemd aanbod van winkels (in kwaliteit en kwantiteit). Voor het optimaal functioneren zijn een goede bereikbaarheid met voldoende parkeermogelijkheden, een hoge kwaliteit van de openbare ruimte (schoon, heel en veilig) en een goede samenwerking tussen partijen van belang. De gemeente staat de volgende profilering voor:

- **Raamsdonksveer:** één hoofdwinkelgebied met een functie voor de gehele gemeente. Het winkelaanbod is gericht op alle boodschappen, voornamelijk food en frequent benodigde non-food. Sleutelwoorden zijn compact, comfortabel en compleet. Ook een betere afstemming met de horeca en gratis parkeren is hierbij van belang. De gemeente houdt vast aan de begrenzing uit de vigerende detailhandelsvisie. In dit gebied staan nieuwe projecten op de rol met een grote impact op de vitaliteit van het centrum. Verwacht

mag worden dat na uitvoering de (frictie)leegstand van winkels verder zal afnemen. Dit maakt het inzetten van een 'zwaar instrumentarium' (bijvoorbeeld actief grondbeleid, leegstandsverordening) vooralsnog niet noodzakelijk. Om meer bezoekers naar het centrum te krijgen, wordt gekeken of andere publiekstrekkende, lokale functies hier gevestigd kunnen worden (bijvoorbeeld zorg- en maatschappelijke instellingen). Ter ondersteuning van de ontwikkelingsmogelijkheden van het centrum voert de gemeente een stringenter beleid ten aanzien van de ontwikkeling van detailhandel en bedrijvigheid buiten het centrum die een toegevoegde waarde hadden kunnen zijn in het winkelgebied. Dit betekent dat zij de omvang en invulling van het PDV- en GDV-gebied (Perifere Detailhandelsvoorziening en Grootchalige Detailhandelsvoorziening) op Dombosch en de thans nog in bestemmingsplannen aanwezige detailhandelsbestemmingen buiten het kernwinkelgebied gaat herzien. De gemeente zal voor deze laatstgenoemde detailhandel een uitsterfconstructie opnemen. Daarnaast wordt een stringenter beleid voorgestaan ten aanzien van de nieuwvestiging van publiekstrekkende huisgebonden beroepen buiten het centrum van Raamsdonksveer.

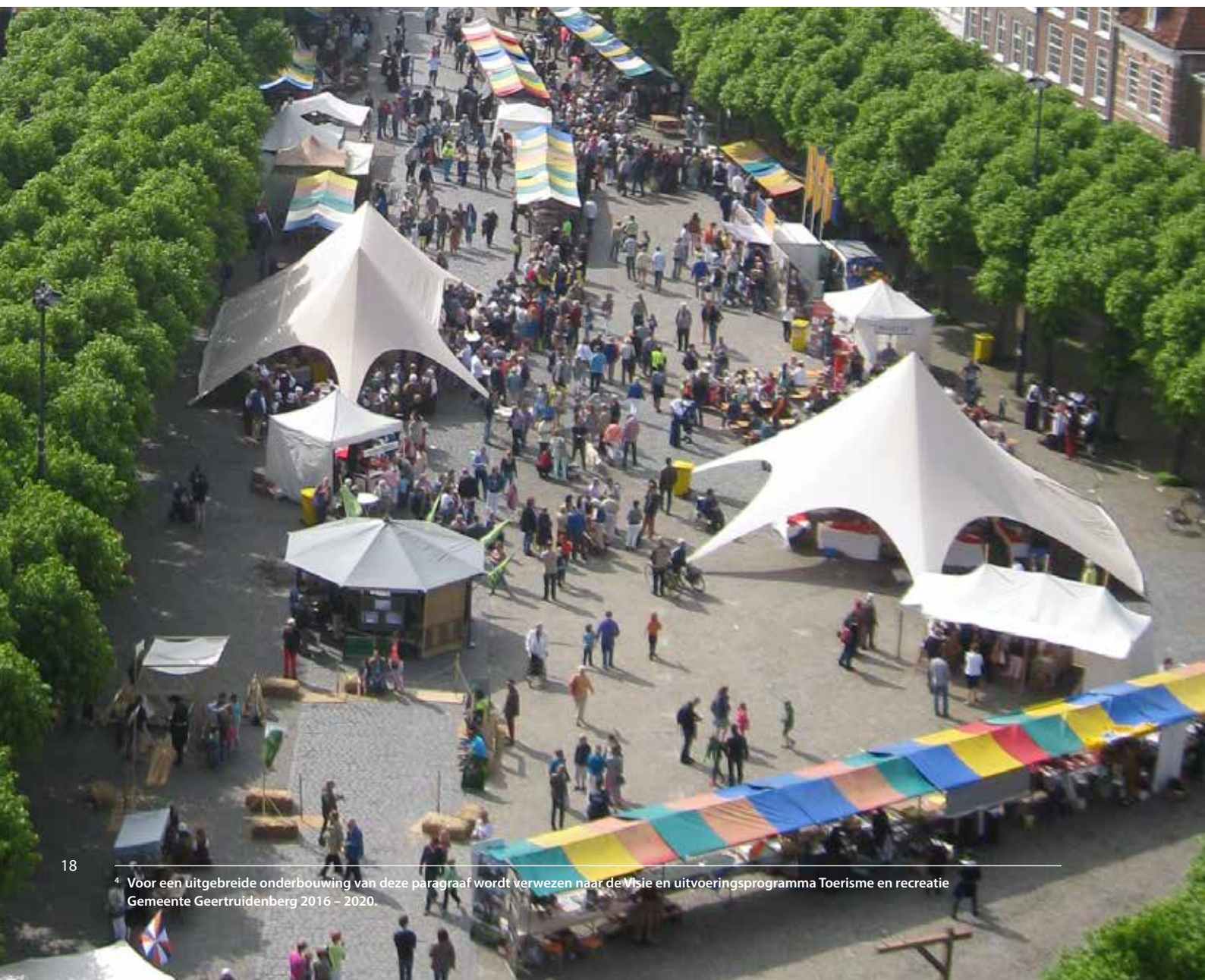
- **Raamsdonk:** ontwikkeling van een basisaanbod voor boodschappen voor de eigen inwoners en winkels die aansluiten op de karakteristiek van het dorp: agrarisch, groen, buiten en landelijk. Invulling van de ontwikkelingsruimte is afhankelijk van ondernemerschap.
- **Geertruidenberg:** boodschappen basisaanbod voor de eigen inwoners met ontwikkelingsmogelijkheden op de Markt en omliggende straten gericht op toerisme. Voor de op toeristen georiënteerde winkels zijn concepten gericht op beleving, uniciteit en de koppeling met horeca in Geertruidenberg belangrijk. Dit kan ook breder worden ingevuld dan het in de detailhandelsvisie voorgestelde thema 'brocante'.

De winkels in Geertruidenberg mogen in principe elke zon- en feestdag geopend zijn. Onderlinge afstemming is hierbij wenselijk. Het is aan de ondernemers hoe zij hieraan een invulling geven.

3.4 Toerisme en recreatie⁴

De gemeente ziet toerisme en recreatie als een economische groeisector. Daarvoor is het noodzakelijk niet alleen de eigen inwoners te bedienen maar ook meer bezoekers van buitenaf aan te trekken en de verblijfsrecreatiesector te ontwikkelen. Daarnaast wil de gemeente de ontwikkeling van de sector inzetten om het woonklimaat van Geertruidenberg te versterken. De gemeente stelt zich ten doel de toeristisch-recreatieve werkgelegenheid op langere termijn te verdubbelen en een groei van 25% in de periode 2020.

Om dit doel te bereiken is het belangrijk dat de gemeente beter op de toeristische kaart wordt gezet. Keuzes in profilering en doelgroep moeten worden gemaakt en het merk van de gemeente Geertruidenberg moet worden ingevuld. De gemeente kiest er voor zich naar buiten toe te presenteren als *“Geertruidenberg, Vestingstad aan de Biesbosch”*. De drie onderscheidende kwaliteiten van de gemeente komen hierin naar voren: de historische vestingstad Geertruidenberg, de ligging aan het water Bergsche Maas en Donge en de nabijheid van de Biesbosch. Deze elementen vormen de basis van het verhaal waarmee Geertruidenberg zich op de kaart gaat zetten en de bezoekers van buitenaf wil aantrekken. Vervolgens is het van belang ook de andere kwaliteiten van de gemeente volop in de etalage te plaatsen. Met Raamsdonk en Raamsdonksveer heeft de gemeente een mooie variatie aan mogelijkheden te bieden. In de marketing van Geertruidenberg wil de gemeente het accent verschuiven naar promotie voorafgaand aan het bezoek en (digitale) informatievoorziening.

3.5 Vestigingsklimaat

De sterke punten van het vestigingsklimaat van Geertruidenberg zijn haar centrale ligging en de goede bereikbaarheid. Voor het verder versterken van het vestigingsklimaat is het noodzakelijk dat de organisatie en samenwerking met het bedrijfsleven sterk verbetert (zie volgende paragraaf). Aanvullend (maar ook als onderdeel van samenwerking) is extra aandacht nodig voor:

- Stimulering en ondersteuning van (door)starters
- Huisvesting voor kleinere bedrijven
- Optimaliseren regionale arbeidsmarkt (aansluiting vraag en aanbod)
- Afstemmen bedrijfsleven en scholing
- Anticiperen op ontwikkeling verbreding A27/knooppunt Hooipolder

Optimalisering van de regionale arbeidsmarkt heeft een directe relatie met de versterking van het woonklimaat. De drie O's (ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden) hebben samen de taak om de regionale arbeidsmarkt beter te laten functioneren. Het is nadrukkelijk de ambitie werkgevers en onderwijs hier meer bij te betrekken. Via een regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio West-Brabant geeft de gemeente hier invulling aan. Binnen deze regio zoekt zij op projectmatige basis meer nadrukkelijk de samenwerking met partijen bij haar directe buurgemeenten (de werklink-gemeenten: de Amerstreek en het Land van Heusden en Altena). Gezamenlijk wordt naast de wettelijke taken een diversiteit aan acties opgezet gericht op arbeidsmarktstimulatie voor werkgevers en werkzoekenden en het stimuleren van zelfstandigen.

3.6 Organisatie en samenwerking

Versterking daadkracht gemeente Geertruidenberg

Vanuit de marktpartijen wordt aan de gemeente Geertruidenberg gevraagd zich te positioneren als meedenkende sparringpartner en daadkrachtig op te treden. De gemeente Geertruidenberg pakt deze handschoen op. Voor de gemeente betekent dit:

- het bepalen van prioriteiten en koersvast zijn voor langere periodes, afspraken maken en nakomen en handhaven van regels en zo nodig hiervoor extra budget toekennen
- het verleggen van de focus op hoe we zaken wel mogelijk kunnen maken in plaats van alleen toetsen (bijvoorbeeld door het, binnen de visies, bieden van experimenteerruimte)
- waar mogelijk een snellere besluitvorming bij plannen en vergunningaanvragen van ondernemers bewerkstelligen en ook de economische belangen betrekken in een integrale afweging
- het versterken van de relatie met het bedrijfsleven (starters en bestaande bedrijven) en zo inzicht verkrijgen in de plannen en ontwikkelingskansen (relatiebeheer)
- het blijven focussen op het verminderen van de gemeentelijke regeldruk (via een meldpunt)
- het aangaan van (tijdelijke) overleggen en samenwerkingsverbanden met bedrijven, bewoners en instellingen om acties, bijvoorbeeld voortkomend uit het maatregelenplan, op te pakken en uit te voeren

Versterken van de ondernemerskracht van bedrijven

Van de gemeente kan en mag niet worden verwacht dat zij in alles het voortouw neemt en met alle financiële middelen over de brug komt om zaken voor elkaar te krijgen. Onafhankelijk van hoe de gemeente Geertruidenberg zich positioneert en opstelt, ondernemen blijft in de eerste plaats een zaak van de ondernemers in Geertruidenberg zelf. Het signaleren en nemen van eigen verantwoordelijkheid is noodzakelijk.

Eigen verantwoordelijk nemen als ondernemer betekent inspelen op veranderingen in de maatschappij en markt, samenwerking opzoeken met andere bedrijven of maatschappelijke en zorginstellingen en kijken hoe het bedrijf zelf kan bijdragen aan de kwaliteit van de omgeving (zowel fysiek als niet-fysiek). De VOG kan hierbij een actieve sleutelpositie innemen.

Verbeteren samenwerking bedrijven - gemeente

Het is de nadrukkelijke wens van de gemeente om de realisatie van de visie en de uitvoering van het maatregelenplan op te pakken in samenwerking met bedrijven in de gemeente. Om uiteenlopende redenen is de relatie tussen gemeente en bedrijfsleven niet hoe beide partijen het graag zouden zien. Handelen volgens de hiervoor geschetste denk- en werkwijze kan in de toekomst hier verbetering in aanbrengen. In overleg met de VOG kan worden nagegaan in hoeverre partijen hiervoor op koers liggen.

Regionale samenwerking

De gemeente Geertruidenberg maakt onderdeel uit van de Regio West-Brabant. Daarbinnen werkt zij in Amerstreek verband intensief samen met haar buurgemeenten. Vanwege haar legging heeft de gemeente ook veel affiniteit met de regio Midpoint Brabant, daarom gaat zij zich hier meer op oriënteren. Zij benut de regionale samenwerking om ook in regionaal verband invulling te kunnen geven aan de uitwerking van het thema Energie. Ontwikkeling van de toerisme- en recreatiesector is ook in regioverband een speerpunt. De gemeente verkent de mogelijkheid en wenselijkheid om ook aansluiting te zoeken bij het Parkschap NP De Biesbosch.

3.7 Van visie naar uitvoeringsprogramma

Op basis van de geformuleerde visie, zijn concrete projecten geformuleerd. Deze zijn in bijlage 1 opgenomen. Per project is aangegeven: de inhoud van het project, wie verantwoordelijk is voor initiëring en welke projectpartners er zijn, prioriteitstelling en planning en financiële consequenties.

In het uitvoeringsprogramma zijn projecten opgenomen die de gemeente zelf wil initiëren en projecten waarvan zij graag ziet dat anderen het initiatief oppakken. Het overzicht wordt één keer per jaar bijgesteld, waarbij nieuwe projecten kunnen worden geformuleerd die inspelen op actuele ontwikkelingen. Uitgangspunt daarbij is uiteraard dat zij wel moeten passen in de geformuleerde visie.

Voor de realisering van het uitvoeringsprogramma is het wenselijk een toereikend gemeentelijk budget voor economie beschikbaar te stellen. Op basis van het voorgestelde uitvoeringsprogramma is het wenselijk jaarlijks een gemeentelijk economiebudget beschikbaar te stellen van minimaal € 40.000,-. Dit budget wordt voornamelijk ingezet voor nadere uitwerking, verbetering van de samenwerking en het stimuleren van ondernemersinitiatieven.

Het uitvoeringsprogramma is een lokale invulling van het Regionaal economisch actieprogramma West-Brabant. Het uitvoeringsprogramma kan, voor het verkrijgen van cofinanciering, tezamen met het actieplan Economie integraal worden ingediend bij dit actieprogramma. Daarnaast kan mogelijk een beroep worden gedaan op de financiële middelen van het Actieplan Economische Structuurversterking.

Bijlage I

Uitvoeringsprogramma 2016 - 2020

Bedrijventerreinen

1. Uitwerken toekomstvisie bedrijventerrein Amerkant

Omschrijving

In overleg met de betrokken ondernemers, eigenaren en andere belanghebbenden gaat de gemeente in overleg om te bezien hoe het terrein een impuls kan worden gegeven en of een andere dan de huidige bestemming tot een mogelijke toekomstige ontwikkelingsrichting kan behoren. Daartoe wordt een gezamenlijke toekomstvisie en uitvoeringsstrategie opgesteld.

Actoren Gemeente, RWE, ondernemers, provincie

Trekker Gemeente en RWE

Prioriteit Hoog

Budget € 25.000,-

Financier RWE en gemeente

2. Verkenning ondernemersfonds

Omschrijving

Verkenning van de mogelijkheden voor versterking van de onderlinge samenwerking door het instellen van een ondernemersfonds (op welke terreinen en voor welke activiteiten).

Actoren Gemeente, BIZ-bestuur, ondernemers op bedrijventerreinen

Trekker BIZ-bestuur

Prioriteit Hoog

Budget € 5.000,-

Financier Bedrijfsleven en gemeente

3. Handhaving parkeeroverlast

Omschrijving

Uitvoeren van een onderzoek naar de parkeeroverlast. Afhankelijk van resultaten handhaving mogelijk herzien (dit kan zich vertalen in een vergroting van de handhavingcapaciteit en beschikbare budgetten).

Actoren	Gemeente, ondernemers op bedrijventerreinen
Trekker	Gemeente
Prioriteit	Middel
Budget	Nader in te vullen
Financier	Gemeente

4. Versterken beeldkwaliteit bedrijven

Omschrijving

Om ondernemers op een bedrijventerrein te stimuleren om te investeren in de beeldkwaliteit van hun eigen bedrijfspanden en buitenterreinen biedt de gemeente bedrijven de mogelijkheid aan voor een quickscan ontwerpconsult: op basis van een fotobewerking worden de mogelijkheden aangegeven hoe ondernemers zelf op pragmatische wijze de beeldkwaliteit van hun pand en terrein kunnen versterken. Bij de toekenning van de consulten ligt een focus op bedrijven op Gasthuiswaard en Dombosch.

Actoren	Gemeente, ondernemers
Trekker	Gemeente
Prioriteit	Middel
Budget	€ 5.000,- (jaarlijks)
Financier	Gemeente

5. Monitor leegstand bedrijfsmatig vastgoed

Omschrijving

Het intensiveren van het contact met lokale makelaars om meer zicht te hebben op beschikbare leegstand. Bijvoorbeeld door per kwartaal een catalogus van beschikbaar aanbod op te stellen (mede op basis van WOZ-administratie). REWIN kan bedrijven die ruimte zoeken hierdoor beter bedienen.

Actoren	REWIN, makelaars
Trekker	REWIN
Prioriteit	Middel
Budget	Nihil
Financier	Niet van toepassing

6. Uitvoeren één loket Amerstreek

Omschrijving

Samen met de buurgemeenten in de Amerstreek uitwerking geven aan de één loketgedachte voor ondernemers, zoals ook omschreven in de regionale bedrijventerreinvisie

Actoren Gemeente, buurgemeenten

Trekker Gemeente

Prioriteit Middel

Budget Nihil

Financier Niet van toepassing

7. Verbeteren diepgang Donge

Omschrijving

De bereikbaarheid via het water is in de gemeente Geertruidenberg voor een aantal bedrijven nog niet ideaal. Daarom wordt bezien of en hoe de bereikbaarheid verbeterd kan worden.

Actoren Gemeente, ondernemers

Trekker Gemeente

Prioriteit Middel

Budget Nader in te vullen

Financier Gemeente

8. Verduurzaming bestaande bedrijventerreinen

Omschrijving

Onderzoek naar energieverbruik en mogelijkheden voor verduurzaming daarvan (energiebesparing, hergebruik/warmteoverschot, duurzame energie). Vervolgens uitvoering van verbetervoorstellen.

Actoren Ondernemers, gemeente

Trekker Ondernemers

Prioriteit Middel

Budget Nader in te vullen

Financier Bedrijfsleven, gemeente, subsidies (bv. SDE)

Detailhandel

9. Uitbreiding bijzondere winkels en bedrijvigheid Geertruidenberg

Omschrijving

Vestiging van aanvullende, bijzondere winkels en bedrijvigheid op de Markt en aansluitende straten, bijvoorbeeld design, pop up creatieve werkplekken met expositieruimte. Geertruidenberg kan zich zo beter richten op funshoppen en de verblijfsduur van bezoekers verlengen. Creatieve combinatie van functies en partijen in één concept lijkt kansrijk te zijn. Gemeente faciliteert en biedt initiatiefnemers experimenteeruimte voor nieuwe concepten.

Actoren Gemeente, ondernemers

Trekker Ondernemers

Prioriteit Hoog

Budget Nihil

Financier Niet van toepassing

10. Leegstand en achterblijvende uitstraling winkels Raamsdonksveer

Omschrijving

De gemeente gaat in gesprek met betreffende vastgoedeigenaren met als doel oplossingsrichtingen te vinden (bijvoorbeeld flexibiliteit in huur voor startende ondernemers, inrichting lege panden, pop up activiteiten en etalages als showroom, andere functies tijdelijk ander 'regelregime'). Mogelijkerwijs kan hierbij een retailexpert of lokaal actieve makelaar worden ingeschakeld.

Actoren Gemeente, vastgoedeigenaren

Trekker Gemeente

Prioriteit Hoog

Budget Nihil

Financier Ondernemers en gemeente

11. Concentratie detailhandel en publiekstreckende functies in centrum Raamsdonksveer

Omschrijving

De gemeente kiest voor concentratie van detailhandel en publiekstreckende functies in het kernwinkelgebied. Zij benadert actief solitair en ongunstig gelegen voorzieningen voor een locatie in het kernwinkelgebied. Dit heeft ook betrekking op nieuwe initiatieven.

Actoren Gemeente, ondernemers en instellingen

Trekker Gemeente

Prioriteit Hoog

Budget Nihil

Financier Niet van toepassing

12. Groenvoorziening Centrum Raamsdonksveer

Omschrijving

Bij de herinrichting van het centrum is weinig openbaar groen opgenomen. De kwaliteit van het groen wordt nu als laag beoordeeld. Samen met bewoners en ondernemers wordt gekeken hoe hier op pragmatische wijze een verbeterslag kan worden gemaakt. Onderdeel van de verkenning is het organiseren van een buurtschouw met betrokkenen.

Actoren Gemeente, bewoners, ondernemers

Trekker Gemeente

Prioriteit Middel

Budget € 10.000,-

Financier Gemeente

13. Organisatie kernwinkelgebied Raamsdonksveer

Omschrijving

De ondernemers in het kernwinkelgebied zijn beperkt georganiseerd. Dit vormt een barrière in de benutting van de kansen van het centrum. De VOG wil zich meer gaan richten op de detailhandelsondernemers en ook hen vertegenwoordigen richting gemeente. Een betere organisatie kan ook resulteren in meer slagvaardigheid bij collectieve acties (bijvoorbeeld gezamenlijke inkoop, veiligheidstrainingen, aantrekkelijker maken van de openbare ruimte lokale spaaracties, activiteiten, afstemming openingstijden en promotie).

Actoren Ondernemers

Trekker Ondernemers

Prioriteit Middel

Budget < € 5.000,-

Financier Ondernemers

14. Fonds kernwinkelgebied Raamsdonksveer

Omschrijving

De uitstraling en beleving van het kernwinkelgebied verdient aandacht. Diverse maatregelen kunnen hieraan een invulling geven: meer groen, evenementen, tijdelijke acties. Voor de financiering van deze projecten slaan gemeente en ondernemers de handen ineen door een (ondernemers)fonds in te stellen. Het fonds kan gevuld worden via gemeentelijke belastingheffing (bv. OZB, BIZ of reclame- en precarioheffing).

Actoren Gemeente, ondernemers

Trekker Gemeente

Prioriteit Middel

Budget < € 5.000,- (jaarlijks)

Financier Ondernemers en gemeente

15. Afstemming horeca en winkels

Omschrijving

Voor de horeca en winkels in Raamsdonksveer en Geertruidenberg geldt dat sprake is van een beperkte afstemming. Het winkelend publiek heeft onvoldoende mogelijkheden om het verblijf te verlengen of te veraangename met een bezoek aan de horeca. Dit komt bijvoorbeeld door verschil openingstijden en doelgroepen en concepten die niet op elkaar aansluiten. In onderlinge samenwerking kunnen ondernemers hier een verbetering in aanbrengen. Daarbij moet ook de collectieve openstelling op koopzondagen in ogenschouw worden genomen.

Actoren	Ondernemers
Trekker	Ondernemers
Prioriteit	Middel
Budget	Nihil
Financier	Niet van toepassing

Vestigingsklimaat

16. Positionering Geertruidenberg Energie

Omschrijving

Verkenning en bundeling van energiegerelateerde expertise bij de huidige bedrijven in de gemeente Geertruidenberg en de regio. Vervolgens opstellen van een gezamenlijke propositie en profilering met aanvullende acties onder meer gericht op acquisitie van bedrijven.

Actoren	Gemeente, ondernemers, REWIN, BOEI
Trekker	Ondernemers
Prioriteit	Hoog
Budget	€ 10.000,- - € 20.000,-
Financier	Regio West-Brabant en gemeente

17. Herontwikkeling Knooppunt Hoopolder

Omschrijving

Het Knooppunt Hoopolder wordt op initiatief van RWS herontwikkeld. Dit heeft consequenties voor de verbinding Raamsdonk – Raamsdonksveer (onderdeel van de Langstraat). Samen met bewoners en bedrijven maakt de gemeente zich richting RWS sterk voor een goede invulling van het herontwikkelde knooppunt en het omliggende gebied. De gebiedsvisie Kerklaan kan hierbij betrokken worden.

Actoren Gemeente, RWS, ondernemers en bewoners

Trekker Gemeente

Prioriteit Middel

Budget Nader in te vullen

Financier Nader in te vullen

18. Open dag Bergse Bedrijven

Omschrijving

De bedrijven in Geertruidenberg drukken een markante stempel op de gemeente. Gezamenlijk organiseren zij een open dag (of dagen) met name gericht op de eigen en regio-inwoners (en onderwijsinstellingen). Doelstelling is recreatief/informatief (uitleg geven bij de prestaties en technieken) en ook zakelijk (positionering als werkgever, draagvlak/acceptatie mogelijke overlast).

Actoren Ondernemers, VVV

Trekker Ondernemers

Prioriteit Laag

Budget € 5.000,- - € 10.000,- (jaarlijks)

Financier Ondernemers en gemeente

**OPEN
DAGEN!**

19. Projecten arbeidsmarktbeleid

Omschrijving

In regionale samenwerking worden jaarlijks projecten opgezet om te anticiperen op te verwachten overschotten en tekorten, nieuwe werkgelegenheid te creëren, bestaande vacatures in te vullen en inwoners naar werk te begeleiden (vgl. baan bonus project, jaarlijkse arbeidsmarkt)

Actoren	Regiogemeenten, bedrijfsleven, bewoners en onderwijsinstellingen
Trekker	Regiogemeenten
Prioriteit	Hoog
Budget	Nader in te vullen
Financier	Gemeenten

Toerisme en recreatie

Het uitvoeringsprogramma voor toerisme en recreatie is opgenomen in de Visie en uitvoeringsprogramma Toerisme en recreatie Gemeente Geertruidenberg 2016 – 2020.

Organisatie en samenwerking

In paragraaf 3.6 van de visie is opgenomen hoe de gemeente haar organisatie en de samenwerking met partners ziet. Dit resulteert onder meer in een nieuwe werkwijze en acties. Een aantal specifieke projecten is in dit overzicht opgenomen.

20. Jaarlijkse ontmoetingsdag ondernemers en instellingen

Omschrijving

Ondernemers (ZZP-ers, MKB), sociaal-maatschappelijke en zorginstellingen weten elkaar in Geertruidenberg nog maar weinig te vinden. Voor het versterken van de onderlinge samenwerking wordt een jaarlijks terugkerende ontmoetingsdag georganiseerd. Inhoudelijke invulling wisselt.

Actoren	VOG, ondernemers, sociaal-maatschappelijke zorginstellingen, gemeente
Trekker	VOG
Prioriteit	Middel
Budget	€ 5.000,- (jaarlijks)
Financier	Ondernemers en gemeenten

21. Inventarisatie toekomstperspectieven bedrijfsleven

Omschrijving

Voor het goed anticiperen op de wensen van het bedrijfsleven is inzicht in de perspectieven en individuele toekomstplannen noodzakelijk. Hiervoor wordt onderzoek onder de ondernemers uitgevoerd.

Actoren	Gemeente, ondernemers, regio West-Brabant
Trekker	Gemeente
Prioriteit	Laag
Budget	€ 5.000,- - € 10.000,-
Financier	Ondernemers, regio West-Brabant en gemeente

Bijlage 2

Literatuurlijst

Coalitieovereenkomst 2014-2018 Gemeente Geertruidenberg; Uitnodiging voor de toekomst, college van B&W gemeente Geertruidenberg

Structuurvisie 2030 Geertruidenberg, gemeente Geertruidenberg, 2013

Beleidsnota economische zaken 2010-2014, gemeente Geertruidenberg

Toeristisch Recreatief Actieplan gemeente Geertruidenberg "Samen bieden we meer" 2010-2014, gemeente Geertruidenberg

Visie Detailhandel Geertruidenberg 2013-2018, ruimte creëren om ontwikkeling te stimuleren, gemeente Geertruidenberg

Bedrijventerreinvisie Amerstreek 2013, Gemeenten Drimmelen, Oosterhout en Geertruidenberg, Brabantse Ontwikkelings Maatschappij

Perspectief Winkelgebieden Amerstreek, Gemeenten Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout, Provincie Noord-Brabant en Rabobank Amerstreek

Detailhandelsvisie West-Brabant 2014 – 2020, Naar een meer intensieve regionale samenwerking, Regio West-Brabant

Uitvoeringsprogramma 2012-2015, West-Brabant werkt en pakt door!, rpa West-Brabant, regio West-Brabant, provincie Noord-Brabant

Sectorplan Regio West-Brabant, REWIN e.a., 2015

Visie Strategische Agenda West-Brabant, Regio West-Brabant 2012

Regionaal economisch actieprogramma West-Brabant, regio West-Brabant, provincie Noord-Brabant

Werkgelegenheidsenquête 2014, Factsheet Geertruidenberg en tabellenboek, gemeente Geertruidenberg, regio West-Brabant, provincie Noord-Brabant

De arbeidsmarkt in West-Brabant, e-til, provincie Noord-Brabant

Actieplan Economische Structuurversterking 2015-2016 BOM, REWIN, Impuls Zeeland en NFIA

NieuwsflitsArbeidsmarkt Noord-Brabant, februari2015, uwv

Sociaal-economische analyse van de gemeente Geertruidenberg, Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland / SES West-Brabant

Vestigingenregister, 2015 (bewerking Directie Ontwikkeling /BBO Gemeente Breda)

Verantwoording

Titel:	Economie Gemeente Geertruidenberg
Subtitel:	Visie en uitvoeringsprogramma
Projectnummer:	343524
Documentnummer:	
Revisie:	
Datum:	8 oktober 2015
Auteur(s):	Ilya Musters, Ineke Wouda-Van der Giessen, Dirk Gijsbers, Peter Bergmans
E-mail adres:	peter.bergmans@grontmij.nl
Gecontroleerd door:	Peter Bergmans
Paraaf gecontroleerd:	
Goedgekeurd door:	Susan Groot Jebbink
Paraaf goedgekeurd:	
Contact:	Grontmij Nederland B.V. Zernikestraat 17 5612 HZ Eindhoven Postbus 1265 5602 BG Eindhoven T +31 88 811 66 00 F +31 30 310 04 14 www.grontmij.nl

